

Сабақ тақырыбы: Табиғи аумақтық кешендердің қалыптасуы.

7.3.5.1. Табиғи кешендердің қалыптасуын түсіндіру (географиялық қабық, мұхиттар мен материктер, зоналар және белдеулер, ландшафт)

7.2.1.4. Географиялық шартты белгілерді қолдана отырып, карталарды оқу

ҚҰРЫЛЫМ

```
graph TD; A[ҚҰРЫЛЫМ] --> B[Құрамдас бөліктері]; A --> C[байланысы]; A --> D[заңдылықтары]; A --> E[түрлері];
```

Құрамдас
бөліктері

байланысы

заңдылық
тары

түрлері

**Табиғи
кешен**

```
graph TD; A((Табиғи кешен)) --> B((Табиғи компоненттері)); A --> C((Қоректік тізбек, биоценоз)); A --> D((Үрғақтылық, зональдық, заттар айналымы, тұтастылық)); A --> E((Географиялық қабық, материктер, мұхиттар, табиғи зона));
```

Табиғи
компо
нентте
рі

Қоректік
тізбек,
биоценоз

Үрғақтылық,
зональдық,
заттар
айналымы,
тұтастылық

Географиялық
қабық,
материктер,
мұхиттар,
табиғи зона

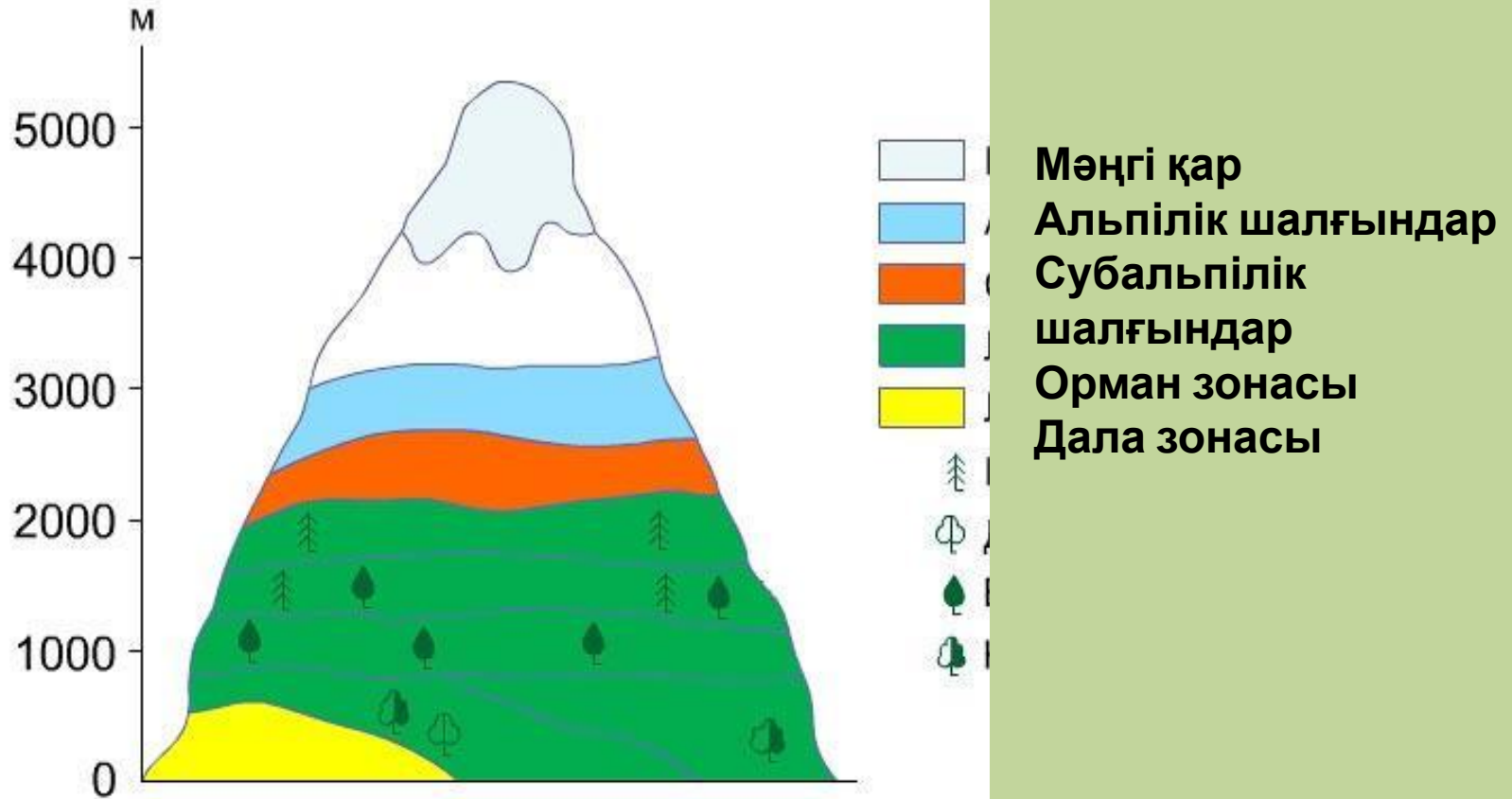

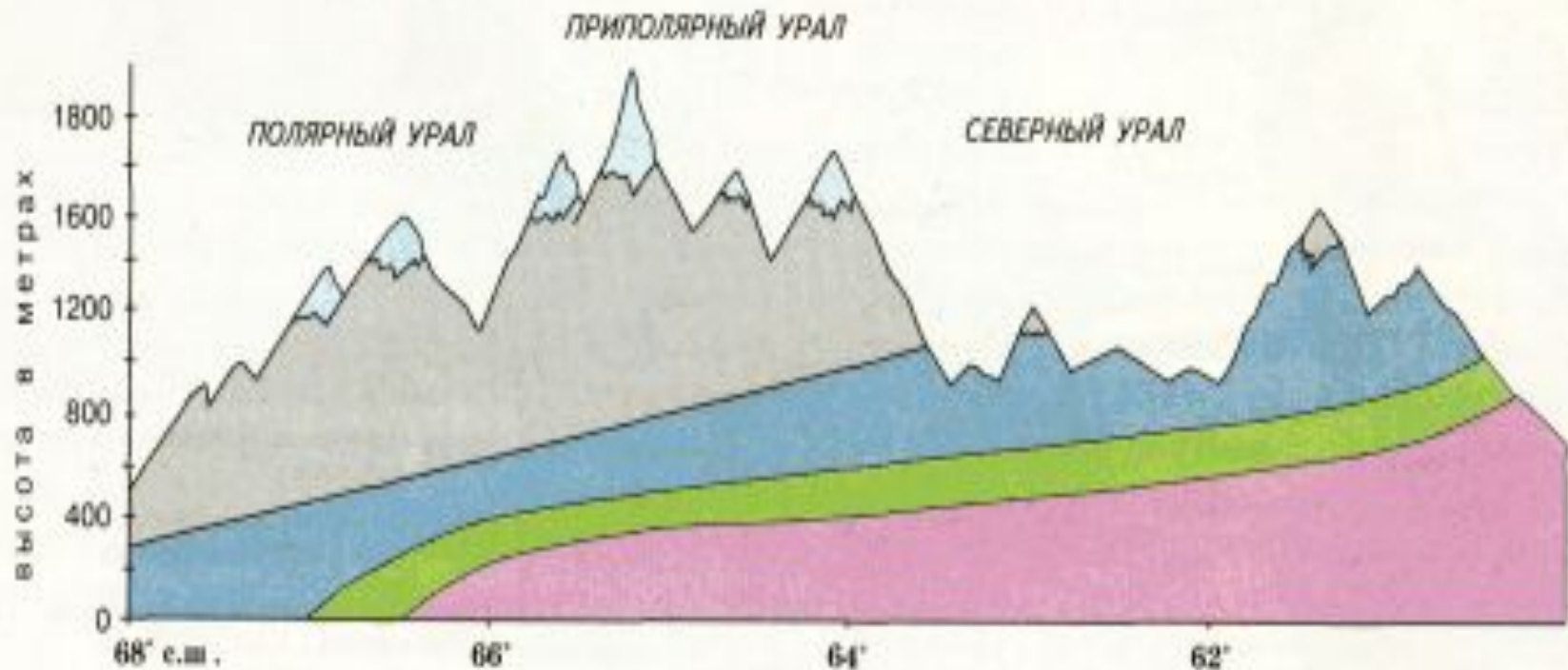

- **Биіктік белдеулік** - таумен жоғары көтерілген сайын табиғат жағдайлары мен ландшафтылардың заңды түрде ауысуы. Негізінде климаттың биіктік бойынша өзгеруімен, дәлірек айтқанда, ауа температурасының, тығыздығының, қысымының төмендеуімен, Күн радиациясының қарқындылығының артуымен, жылдық жауын-шашынның көбеюімен байланысты болады.

Кавказ тауларындағы табиғи зоналары

Орал тауларындағы биіктік белдеу

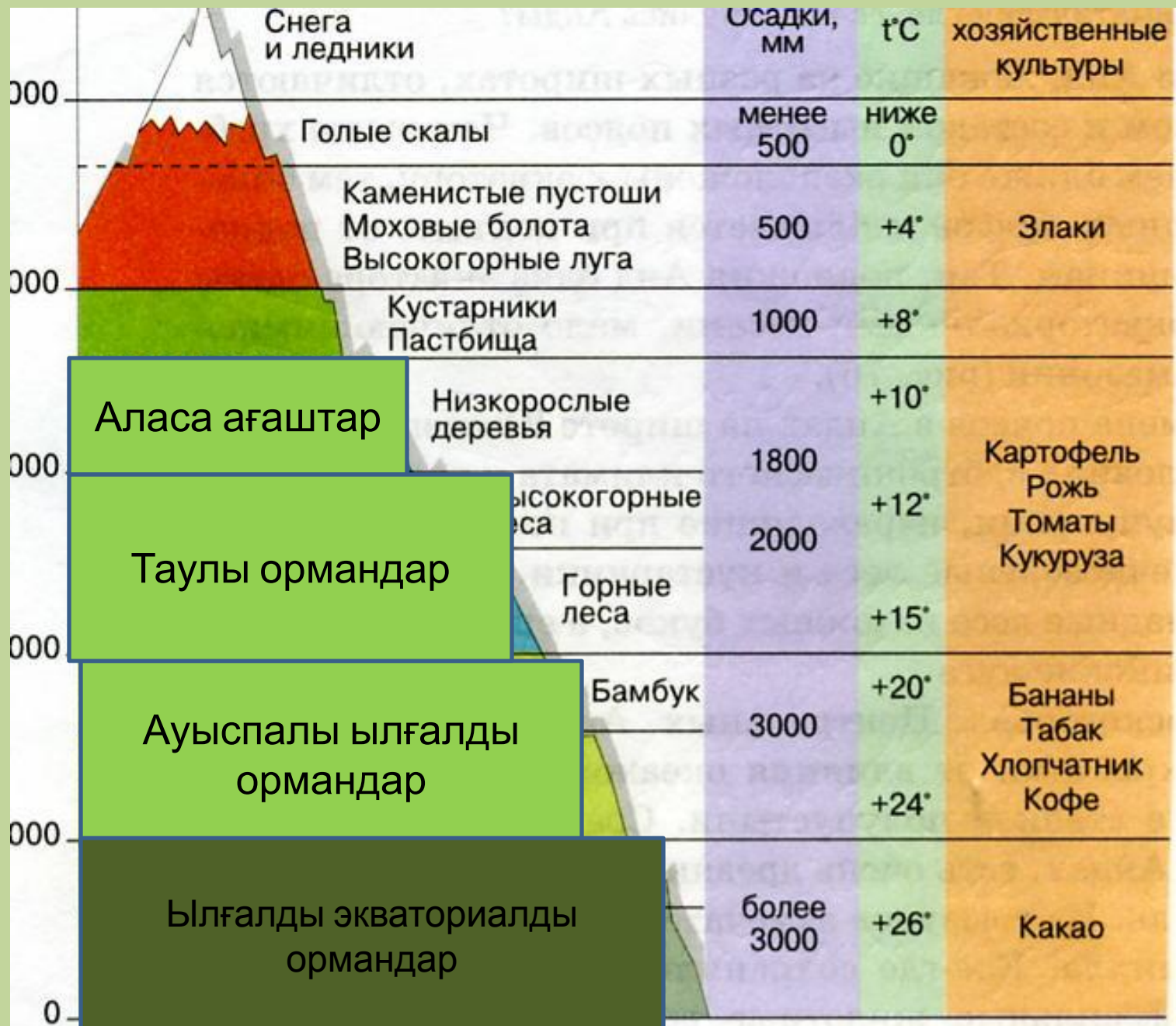
Шыршалы
Жалпақ
жапырақты

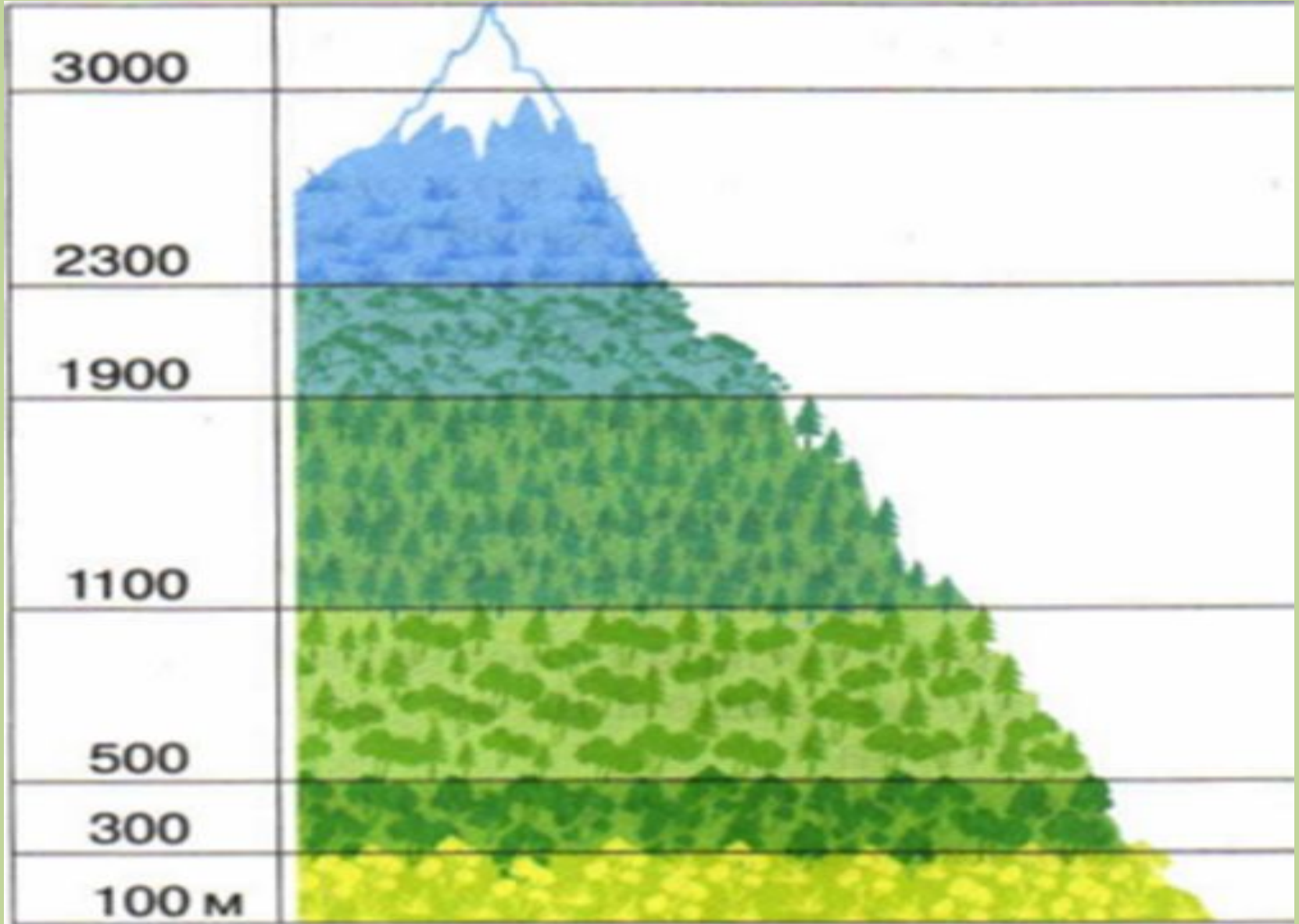

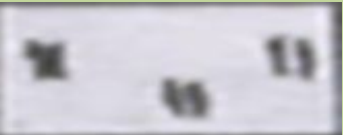

Тундра
Тасты
топырақты

Мәңгі қарлы

Шартты белгілер	Атаулары	Өсімдіктер түрі
	Мәңгі қар	---
	Альпілік шалғындар	Аласа шөптер
	Субальпілік шалғындар	Биік шөптер
	Қылқан жапырақты орман	Қарағай
	Аралас орман	Емен, шырша
	Жалпақ жапырақты орман	Емен, үйіңкі
	Дала	Шөптесін